

ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

В.О. Ольховський, к.т.н., доцент;

Р.М. Лавренюк, асистент

Полтавський університет споживчої кооперації України

Існуюча система обліку успішності передбачає облік абсолютної кількості балів, напрацьованих студентом за період вивчення дисципліни. Пропонується удосконалити систему оцінки, при цьому враховувати міру досягнення кожним студентом рівня деякого «абсолютного відмінника». Зміни дозволять, по-перше, отримувати оцінку успішності для кожного студента за 100-бальною шкалою постійно протягом семестру, а не після виконання всіх запланованих робіт і завдань. По-друге, виключається необхідність «підгонки» кількості балів для різних видів робіт і звітності студентів при розробці або змінах в плані вивчення дисципліни.

При плануванні процесу вивчення дисципліни викладач повинен розробити шкалу відповідності питомих вагів різних учбових завдань. Так, наприклад, відвідування лекції «коштує» 1 бал, успішне виконання деякого поточного завдання – 5 балів, а модульної звітної роботи 15 балів. На цьому етапі роботи немає необхідності прагнути, аби сума балів складала рівно 100 балів, але потрібно встановити розумну відповідність питомих вагів різних видів звітності.

В процесі вивчення дисципліни і виконання звітних завдань викладач виставляє оцінки студентам групи і «студенту N» – абсолютному відміннику. Необхідною умовою є те, що «студент N» за кожне завдання, що обов'язково виконується всією групою, отримує максимальну кількість балів (наприклад, 5). Конкретний студент може отримати або таку ж оцінку, або меншу.

Поточна (а в кінці семестру підсумкова) оцінка конкретного студента визначається як відсоток досягнення ним рівня абсолютного відмінника. Для цього необхідно суму накопичених ним балів розділити на суму балів «студента N» і результат помножити на 100:

$$R_{\text{студента}} = \frac{\sum \text{оцінки студента}}{\sum \text{оцінки студента N}} \cdot 100.$$

Для стимулювання навчальної діяльності студентів можливе введення додаткових балів за дострокове виконання контрольних домашніх завдань, за всілякі види індивідуальної роботи, за виконання додаткових завдань – не обов'язкових, але таких, що сприяють більш глибокому засвоєнню навчального матеріалу, розширенню загального кругозору, – інформаційних повідомлень, доповідей, рефератів, самостійних спостережень, досвідів тощо. Така робота може заохочуватися додатковими балами, яких немає у «студента N». В цьому випадку існує можливість здобуття таким студентом рейтингової оцінки більше 100.

Застосування викладених пропозицій в електронному журналі в програмі Microsoft Excel (рис. 1) з застосуванням розрахункових формул дозволить спростити роботу викладача по обробці результатів перевірки поточної та підсумкової звітності студентів. Для отримання рейтингу студентів необхідно виставити максимальний бал для «студента N» та отримані оцінки для певних студентів. В стовпці з формулою буде відображено рейтинг студентів.

відвідування		16.9	23.9	30.9	7.10	14.10	18.10	11.11	23.12	разом			
1	Корж І.В.	1	1	1	1	1	1	1		7,5			
2	Борщ М.Г.	1	0	1	1	1	0	1		6			
	студент N	1	1	1	1	1	1	1		7,5			
успішність		16.9	23.9	30.9	7.10	14.10	18.10	11.11	23.12	разом		оцінка	ECTS
1	Корж І.В.	5	5	5	5	1	4,5	2	14	68,1		3	D
2	Борщ М.Г.	5	3	4	2	3,8	2,5	4	12	61,9		3	E
	студент N	5	5	5	5	5	5	5	20	100		5	A

Рис. 1. Варіант таблиці MS Excel з електронним журналом для обрахунку рейтингу

Додатковим чинником, який стимулює роботу студентів по підвищенню успішності, можна вважати можливість студентам (і їх батькам) ознайомитися з власною успішністю. Для цього електронні журнали груп мають бути доступні студентам для ознайомлення в локальній мережі університету.

Використання рейтингової системи у поєднанні з системою організаційно-методичних рівнів контролю за умови цілеспрямованої роботи викладачів щодо методичного забезпечення проведення всіх контрольних заходів сприяє значному підвищенню об'єктивності контролю навчальних досягнень студентів і, в кінцевому підсумку, ефективності й результативності навчального процесу загалом.

